

**Uchwała Nr XVIII/118/08
Rady Gminy Górzycy
z dnia 20 czerwca 2008r.**

**w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
w Gminie Górzycy na lata 2008 – 2015 „**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /Dz.U z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn.zm./ oraz art.17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej / Dz.U. z 2004 r., Nr 64, poz.593 z późn. zm./

Rada Gminy Górzycy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „ Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Górzycy na lata 2008 – 2015 „ stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały .

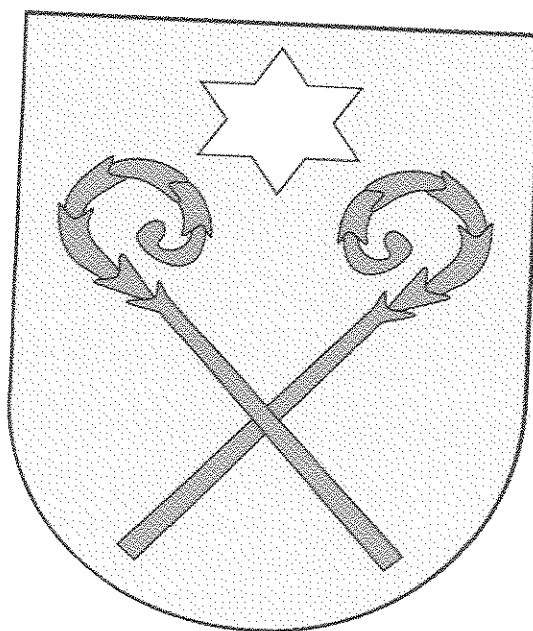
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Górzycy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Maria Syktus
Maria Syktus

Załącznik do
Uchwały Nr XVII/118/08
Rady Gminy w Górzycy
z dnia 20 września 2008.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH GMINY GÓRZYCA
na lata 2008 – 2015**

Czerwiec 2008
Strategia opracowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Górzycy

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	s 3
1.1 . Tło i przyczyny.....	s 3
1.2 . Założenia brzegowe	s 4
1.3 . Struktura dokumentu.....	s 7
2. PRZESŁANKI WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH.....	s 7
2.1. Narodowa Strategia Integracji Społecznej	s 7
2.2.Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego.....	s 10
2.3. Powiatowa Strategia Rozwoju Powiatu Słubickiego.....	s 11
2.4. Strategia Rozwoju Gminy Górzycy.....	s 11
3. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY GÓRZYCA.....	s 12
3.1 Charakterystyka Gminy.....	s 12
3.2 Problemy społeczne w perspektywie Ośrodka Pomocy Społecznej.....	s 17
3.3 Kwestia osób bezrobotnych.....	s 21
3.4 Rozwiązywanie problemów alkoholowych w gminie.....	s 22
3.5 Kwestie przestępczości.....	s 24
3.6 Kwestie niepełnosprawności.....	s 24
3.7 Identyfikacja najważniejszych problemów społecznych na terenie gminy...s	25
4. ANALIZA SWOT.....	s 29
5. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	s 33
5.1 Instytucje samorządowe.....	s 33
5.2 Instytucje Pozarządowe.....	s 33
5.3 Instytucje inne.....	s 34
6. MISJA.....	s 34
7. CELE STRATEGICZNE	s 35
8. MONITORING I WDROŻENIE STRATEGII	s 42
8.1 Monitoring i ewaluacja.....	s 42
8.2 Cechy programów i projektów.....	s 43
8.3 Proponowane projekty.....	s 45
9. UWAGI KOŃCOWE.....	s 47

1. WSTĘP

1.1. TŁO I PRZYCZYNY

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych ma stanowić podstawę do realizacji względnie trwałych wzorów interwencji społecznych podejmowanych w celu zmiany (poprawy) tych stanów rzeczy (zjawisk występujących w obrębie danej społeczności), które oceniane są negatywnie. Dokument charakteryzuje w szczególności działania publicznych i prywatnych instytucji rozwiązujących kwestie społeczne podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

Konieczność opracowania Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art.17.1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.

Różnorodność problemów społecznych występujących w gminie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywania zadań społecznych w przyszłości. Są to m.in.:

- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr 96,poz. 873 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U Nr 122,poz.1143 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U . Nr 99,poz.1001),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147,poz.1231 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123,poz. 776 z późn.zm.),

- ustawa z dnia 24 kwietnia 1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2003 r. Nr 24 , poz.198).

Oprócz w/w aktów prawnych przy realizacji strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej , budownictwa socjalnego.

1.2 ZAŁOŻENIA BRZEGOWE

Okres transformacji , obok istotnych osiągnięć w demokratyzowaniu życia, zaowocował wysoce niekorzystnymi zmianami , które – najogólniej określając – są następstwem „szokowej terapii” wprowadzenia gospodarki rynkowej. Stopniowe odchodzenie od modelu państwa opiekuńczego wywołało takie zjawiska , jak:

- rozwarstwienie społeczne (dychotomiczny podział na : wygrani- przegrani, biedni – bogaci ,pracujący – bezrobotni ,itp.);
- marginalizacja (wykluczenie) wielu jednostek i dużych grup społecznych;
- rosnąca pauperyzacja – znaczne (długotrwałe) obniżenie standardu życia polskich rodzin;
- nierówności społeczne w dostępie do pracy, edukacji , kultury , leczenia, uczestnictwa w podziale dochodu narodowego i inne.

W związku z powyższym przed samorządem stoi zadanie, którego nie można już odkładać „na później”. Jest nim konieczność strategicznego rozwiązywania problemów społecznych osób, rodzin i grup społecznych , problemów o szczególnie wysokim stopniu dotkliwości dla życia.

Socjologowie utrzymują , że w obszarze polityki społecznej występuje konflikt interesów , konflikt pomiędzy ideą a działaniem – idee wyprzedzają działania i rzeczywistość.

Julian Auleytner , analizując politykę społeczną jako działalność państwa w pracy „Polityka społeczna. Teoria i praktyka”, określa następująco rolę państwa w zakresie podmiotu polityki społecznej:

- Celem działalności państwa i samorządu (jako podmiotu) jest poprawa położenia materialnego i wyrównywanie szans życiowych grup społeczeństwa ekonomicznie i socjalnie najsłabszych;
- Prowadzenie bieżących działań osłonowych;

- Widzenie zagrożeń społecznych z wyprzedzeniem;
- Dorównywanie do standardów unijnych i międzynarodowych;
- Polityka społeczna w nowym ustroju przestała być własnością państwa;
- Określenie publicznych funduszy celowych i administrowanie nimi ;
- Określenie zadań w zakresie socjalnej państwa.

W polityce społecznej Unii Europejskiej, co nie jest bez znaczenia z uwagi na nasze przystąpienie do tej struktury , podstawę wszelkich działań stanowią cele odnoszące się do trzech obszarów:

- polepszenie warunków życia , pracy i kształcenia;
- prawo do zatrudnienia i prawo do wykształcenia;
- stworzenie systemu zabezpieczenia społecznego.

Realizacja tychże celów oparta jest na zasadach socjalnych wspólnoty:

- zasadzie subsydiarności,
- zasadzie osobistej wolności,
- zasadzie solidarności

Ogólnie akceptowanymi wartościami współczesnej polityki społecznej, które powinny znaleźć odzwierciedlenie w strategii , są to :

- bezpieczeństwo socjalne, tzw. gwarancja dochodów i usług na wypadek pojawienia się tzw. ryzyka socjalnego (choroba , bezrobocie , inwalidztwo , itp.);
- wiara w zasoby ludzkie , a więc inwestycje w człowieka , tzw. tworzenie równych szans rozwoju dla ludzi;
- pokój społeczny , traktowany jako wartość podstawowa dla utrzymania harmonijnej współpracy i współżycia między ludźmi (redystrybucja dochodu narodowego na rzecz grup upośledzonych jak i dialogu społecznego);
- życie rodzinne – uznanie rodziny za podstawową instytucję społeczną(...), polityka społeczna jest polityką parorodzinną.

W nauce o polityce społecznej terminem „ problemy społeczne” oznacza wszelkiego rodzaju dolegliwości, zakłócenia, niedogodności występujące w życiu zbiorowym , natomiast określeniem „ kwestia społeczna” wyróżnia się wśród nich te , które :

- odznaczają się szczególną dolegliwością dla potencjału osobowego społeczeństwa,
- są następstwem niedostosowania sposobu , w jakim funkcjonuje społeczeństwo , do podstawowych potrzeb indywidualnych i zbiorowych,
- nie są możliwe do rozwiązania siłami pojedynczych grup ludzkich.

W węższym znaczeniu termin kwestia społeczna oznacza konkretny problem o szczególnie wysokim stopniu dotkliwości dla życia i współdziałania członków społeczności. W szerszym znaczeniu oznacza on przeciwieństwo pomiędzy zasadami obowiązującymi w danym społeczeństwie, formacji ustrojowej czy nawet cywilizacji, a dążeniem jednostek i zbiorowości do godnego życia. Jan Danecki w publikacji „Kwestie społeczne – istota, źródła, zarys diagnozy” przyjmuje, iż „źródła kwestii społecznych tkwią wewnątrz społeczeństwa: w mechanizmach życia zbiorowego (...) mogą być – jak każdy problem społeczny – ograniczane i rozwiązywane we wszystkich skalach współżycia : od rodziny poprzez środowiska lokalne i zawodowe po skalę ogólnopaństwową (...) również międzynarodową ‘’.

Mechanizmów powstawania problemów społecznych – kwestii społecznych upatrywać należy w funkcjonowaniu społeczeństwa. Są nimi przede wszystkim:

- dezorganizacja społeczeństwa,
- gwałtowna zmiana społeczna,
- opóźnienia kulturowe ,
- przemiany gospodarcze wyprzedzające przemiany w sposobie myślenia i działania,
- złe funkcjonowanie instytucji politycznych czy administracyjnych,
- niekompetencja polityków czy urzędników państwowych,
- dysfunkcjonalność instytucji społecznych,
- dominacja grup społecznych , eksploatacja , wyzysk,
- nierówności społeczne, niesprawiedliwość społeczna ,
- złe funkcjonowanie instytucji edukacyjnych,
- nieprzystosowanie do pełnienia określonych ról społecznych.

W opracowaniu lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych wysoce przydatne może być pojęcie deinstytucjonalizacji w pomocy społecznej , gdzie pomoc winna:

- służyć życiowemu usamodzielnianiu się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem,
- umacniać rodzinę,
- być w możliwie najszerszym zakresie zapewniona w społeczności lokalnej.

1.3 STRUKTURA DOKUMENTU

Strategie rozwiązywania problemów społecznych to tyle , co względnie trwałe wzory interwencji społecznych podejmowanych w celu zmiany (poprawy) tych stanów rzeczy (zjawisk występujących w obrębie danej społeczności),które oceniane są negatywnie. Mówiąc o gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych , należy mieć na myśli w szczególności działania publicznych i prywatnych instytucji pomocy społecznej (i pokrewnych) prowadzone na terenie gminy, podejmowane dla poprawy warunków zaspokajania potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

W oparciu o uzyskane od władz lokalnych informacje i materiały został przygotowany dokument, który pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski ze strony władz lokalnych. Metodyka opracowania dokumentu pozwoliła na zaangażowanie środowiska lokalnego w budowę strategii na najważniejszych jej etapach , od diagnozy do wdrożenia i realizacji.

2. PRZESŁANKI WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

2.1 NARODOWA STRATEGIA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Cele polityki integracji społecznej w Polsce wynikają przede wszystkim z priorytetów określanych w przyjętej w czerwcu 2004r. Narodowej Strategii Integracji Społecznej. Cele polityki integracji społecznej w Polsce wynikają również z celów w zakresie zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego przyjętych w grudniu 2000r . przez Radę Europejską w Nicei. Polska w pełni zaakceptowała ich zasadność , co zostało oficjalnie potwierdzone poprzez przyjęcie w grudniu 2003 r. Wspólnego Memorandum Polski i UE o Integracji Społecznej (Joint Inclusion Memorandum).

Zarówno Krajowy Plan Działania na rzecz Integracji Społecznej , jak i Wspólne Memorandum są elementami realizacji Strategii Lizbońskiej , która została przyjęta przez piętnaście krajów członkowskich w marcu 2000 roku . polskie priorytety wpisują się także w podstawowe założenia Zrewidowanej Strategii Spójności Społecznej Rady Europy , której inauguracja odbyła się w lipcu 2004 r. w Warszawie . Jednym z tych założeń jest budowanie

integracji i spójności społecznej w oparciu o prawa człowieka , a zwłaszcza te prawa , które zostały zawarte w Zrewidowanej Europejskiej Karcie Społecznej.

Priorytety Narodowej Strategii Integracji Społecznej stworzone zostały z perspektywą ich realizacji do 2010 roku . Krajowy Plan Działania uwzględnia te priorytety , których realizacja jest szczególnie pilna. Wynikają one także z przedstawionej analizy sytuacji ekonomiczno-społecznej ilustrujące podstawowe przyczyny ubóstwa i zagrożenia wykluczeniem społecznym.

Priorytety zawarte NSIS w zakresie realizacji **prawa do edukacji** są następujące:

- wzrost uczestnictwa dzieci w wychowywaniu przedszkolnym,
- poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym i średnim,
- upowszechnianie kształcenia na poziomie wyższym i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy,
- rekompensowanie deficytów rozwoju intelektualnego i sprawnościowego dzieci.
- upowszechnienie kształcenia ustawicznego.

W zakresie realizacji **prawa do zabezpieczenia socjalnego**:

- radykalne ograniczenie ubóstwa skrajnego, którego poziom jest obecnie nieakceptowany i wymaga podjęcia zdecydowanych działań,
- ograniczenie tendencji wzrostowych rozwarstwiania dochodowego , tak aby różnice te nie odbiegały od przeciętnego poziomu w krajach UE.

Bezrobocie jest jedną z form wykluczenia społecznego silnie powiązaną z innymi jego przejawami , np. ubóstwem , w warunkach niskiej skuteczności systemu zabezpieczenia socjalnego dla osób bezrobotnych i ich rodzin. Dlatego też w Narodowej Strategii Społecznej cztery z dwudziestu priorytetów odnoszą się do sfery działań dotyczących realizacji **prawa do pracy**:

- ograniczenie bezrobocia długookresowego
- zmniejszenie bezrobocia młodzieży
- zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród niepełnosprawnych
- zwiększanie liczby uczestników aktywnej polityki rynku pracy(ALMP).

W zakresie realizacji **prawa do ochrony zdrowia**:

- wydłużenie przeciętnego dalszego trwania życia w sprawności;
- upowszechnienie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- zwiększenie zakresu objęcia kobiet i dzieci programami zdrowia publicznego;

W zakresie realizacji **innych praw społecznych**:

- zwiększenie dostępu do lokali (mieszkań) dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością;
- zapewnienie lepszego dostępu do pracowników socjalnych;
- rozwinięcie pomocy środowiskowej i zwiększenie liczby osób objętych jej usługami;
- zwiększenie zaangażowania obywateli w działalność społeczną;
- realizacja Narodowej Strategii Integracji Społecznej przez samorządy terytorialne;
- zwiększenie dostępu do informacji obywatelskiej i poradnictwa;

Krajowy Plan Działania Na Rzecz Integracji Społecznej to program poprawy do praw społecznych i zwiększania poziomu ich realizacji. Jest to również zasadniczy instrument osiągania integracji społecznej w europejskim modelu społecznym. Realizacja praw społecznych oczywiście kosztuje, tak samo jak realizacja wszystkich innych kategorii praw człowieka określonych w prawie międzynarodowym i krajowym. Trzeba więc zapewnić w sposób trwały zasoby finansowe, kadrowe, lokalowe, rzeczowe i inne instytucjom odpowiedzialnym za realizację tych praw.

Prawa społeczne powinny mieć obecnie priorytet w wydatkach publicznych ze względu na to, że ich realizacja znacznie się pogorszyła w ostatnich latach, a więc zmniejsza się poziom integracji społecznej i zwiększa się skala i zasięg procesów wykluczenia społecznego. W przyjętym Krajowym Planie Działań na rzecz Integracji Społecznej za najważniejsze uznano:

- działania edukacyjne, socjalne i zdrowotne zapobiegające wykluczaniu oraz wspierające grupy zagrożone w działaniach umożliwiających równy start dzieci i młodzieży
- budowę systemu bezpieczeństwa socjalnego i przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu,
- realizację prawa do pracy dla każdego, w tym szczególnie dla grup de faworyzowanych na rynku pracy poprzez odpowiednią politykę makroekonomiczną i politykę zatrudnienia,
- rozwój systemu instytucjonalnego z jasnym podziałem odpowiedzialności instytucji rządowych i samorządowych, otwierającego jednocześnie przestrzeń dla aktywności obywatelskiej i upodmiotowienia korzystających z usług społecznych świadczonych zarówno przez państwo jak i przez organizacje pozarządowe.

Na poziomie operacyjnym ważne jest, że polska polityka integracji społecznej musi być realizowana **we współpracy z szeroko rozumianymi partnerami społecznymi**. Szczególnie chodzi tu o związki zawodowe i związki pracodawców, organizacje pozarządowe, samorządy lokalne oraz odpowiednie charytatywne instytucje kościołów i związków wyznaniowych. Niezależnie od osiągniętego poziomu zamożności oraz stanu koniunktury gospodarczej państwo

nie jest w stanie zrealizować celów tej polityki bez partnerstwa z innymi instytucjami. W tym kontekście ustalono następujące priorytety na najbliższe dwa lata:

- **zaangażowanie obywateli w działalność społeczną**, głównie poprzez zwiększenie ich uczestnictwa w działalności organizacji pozarządowych i innych formach pracy społecznej oraz samopomocy.
- wzrost liczby samorządów, które z pełną wrażliwością i zaangażowaniem podejmują się **tworzenia lokalnych strategii przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu**, a następnie realizują ich założenia.

2.2. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Ważnym dokumentem, który należy brać pod uwagę konstruując strategiczne cele i kierunki rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy, jest Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego.

Autorzy dokumentu do generalnych celów długookresowych strategii województwa lubuskiego zaliczyli:

- przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nieakceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunków życia ludności,
- poprawa jakości środowiska przyrodniczego Ziemi Lubuskiej,
- wydłużenie trwania życia mieszkańców Województwa Lubuskiego poprzez zmianę stylu życia oraz poprzez zmniejszenie rozpowszechniania chorób cywilizacyjnych i uzależnień,
- ukształtowanie tożsamości kulturowej regionu,
- bardziej efektywne wykorzystanie przestrzeni.

Natomiast do celów średniookresowych zaliczono:

- wzmacnianie mechanizmów dyfuzji procesów rozwojowych z aglomeracji warszawskiej na otoczenie regionalne,
- przyspieszenie procesów rozwoju społeczno-gospodarczego opartego na wiedzy i innowacjach,
- aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych służącą likwidacji zapóźnień cywilizacyjnych i poprawie dochodów i warunków życia ludności,
- przeciwdziałanie degradacji i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego,

- poprawa stanu zdrowia mieszkańców Województwa Lubuskiego,
- wzmocnienie regionalnych więzi kulturowo – społecznych mieszkańców Województwa Lubuskiego.

Powyższe cele są najistotniejszymi w aspekcie perspektywicznego kreowania wojewódzkiej polityki społecznej (rozumianej jako działania zmierzające do poprawy warunków życia ludności i coraz pełniejszego zaspokajania jej potrzeb), w tym i pomocy społecznej , która jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych).

2.3. POWIATOWA STRATEGIA ROZWOJU POWIATU ŚLUBICKIEGO

Rada powiatu Ślubickiego opracowała dokument pod nazwą „ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Ślubickim na lata 2005 – 2013 , którego celem było przedstawienie bilansu korzystnych oraz niekorzystnych cech społecznych rozwoju regionu ,zdiagnozowanie barier i przeszkód oraz opracowanie dokumentu umożliwiającego sprawne i racjonalne działanie w kierunku rozwiązywania m. in. problemów społecznych.

Nie ulega jednak wątpliwości , że przy projektowaniu działań strategicznych należy wziąć pod uwagę problemy społeczne akcentowane w niniejszym opracowaniu.

Celem nadrzędnym tej strategii jest:

- lepsza jakość życia mieszkańców poprzez wielostronny , bezpieczny i społecznie akceptowany rozwój.

Celami strategicznymi niniejszego dokumentu są:

- wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich – korzystne przemiany struktury agrarnej
- podniesienie jakości świadczonych usług publicznych – ochrona miejsc pracy , bezpieczeństwo , edukacja , ochrona zdrowia , pomoc społeczna,
- poprawa stanu środowiska przyrodniczego i ochrona jego zasobów,
- integracja społeczna.

2.4. STRATEGIA ROZWOJU GMINY GÓRZYCA

Odwołując się do powyższego dokumentu przy projektowaniu działań strategicznych jest nie wątpliwie ważne jeżeli chodzi o problemy społeczne akcentowane w niniejszym opracowaniu . Do głównych problemów jakie zasługują na uwagę należy zaliczyć:

- ubóstwo , które jest przyczyną trudnej sytuacji materialnej rodzin,

- bezrobocie
- długotrwała choroba
- niepełnosprawność
- bezradność w sprawach opiekuńczo –wychowawczych
- alkoholizm

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Górzycy podejmuje szereg działań mających na celu poprawę sytuacji gminy.

3. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY GÓRZYCA

3.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY – dane ogólne

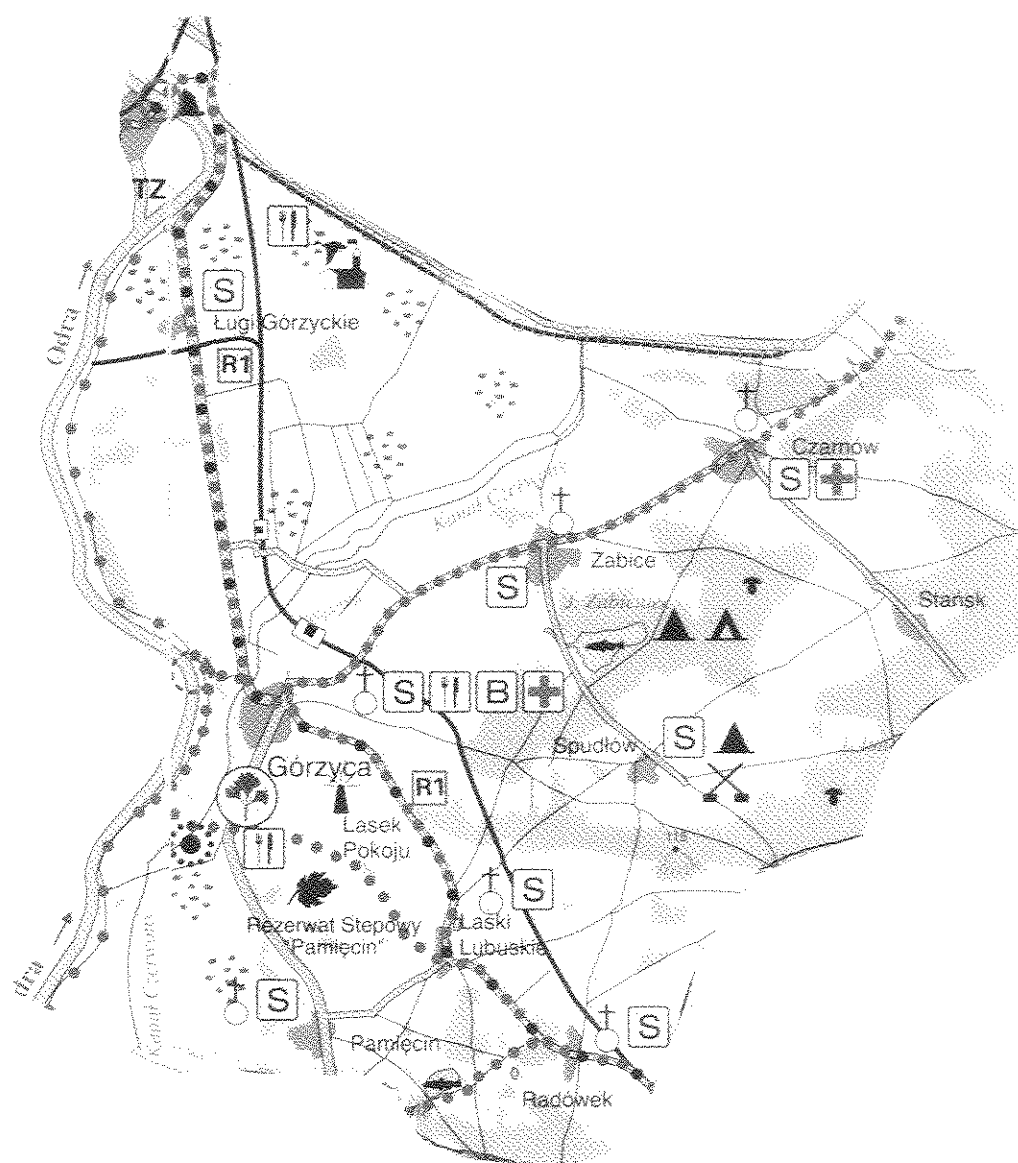
Górzycza – gmina wiejska położona nad rzeką Odrą w północno-zachodniej morenie zwanej Wysoczyzną Lubuską przy trasie Kostrzyn-Słubice, pomiędzy dwoma przejściami granicznymi w odległości 10 km – Kostrzyn i 20 km Słubice. Teren urozmaicony falistymi wzgórzami nie przekraczającymi 70 m. wysokości. Suche podłoże silnie nagrzewających się zboczy o wystawie południowej i zachodniej tworzą warunki dla rozwoju roślinności kserotermicznej.

Gmina graniczy z gminami: od północy z Kostrzynem, pół.- zachodniej strony z Słońskiem, wschodniej z Rzepinem i od południa Słubicami, po stronie niemieckiej z powiatem Seelow.

Na terenie gminy Górzycza o powierzchni 145 km² mieszka 4.195 mieszkańców, co daje gęstość zaludnienia 28 osób na km². Jest to typowa gmina o charakterze rolniczym, o czym świadczy 80,6 % udział użytków rolnych w całej strukturze gruntów. Lasy stanowią 19,4 % powierzchni. W poczet gminy wchodzi 12 miejscowości Czarnów, Stańsk, Żabice, Spudłów, Chyrzyno, Ługi, Radówek, Laski, Pamięcin, Owczary i stolica gminy Górzycza.

Położona jest w pasie przygranicznym przy drogach krajowych i wojewódzkich, wzdłuż Odry, przy szlaku linii kolejowej Wrocław - Szczecin.

Mapa gminy Górzycza

Lokalizacja gminy w pasie granicznym z Unią Europejską, bliska odległość do przejść granicznych:

- Kostrzyn n/O 12 km. – przejście samochodowo-osobowe,
przejście kolejowe,
- Słubice 20 km. – przejście samochodowo-osobowe,
- Świecko 38 km. – przejście samochodowe,
- Rzepin 20 km. – przejście kolejowe,

Wieś Górzycza – ośrodek gminny wyposażony w zakresie:

- a) szkolnictwa gimnazjalnego, podstawowego i przedszkolnego wyposażonego w trzyletnie gimnazjum, sześćo klasową zbiorczą szkołę podstawową, z pełno wymiarową salą gimnastyczną,
- b) ochrona zdrowia z wyposażeniem:
 - w przychodnię z zielenią towarzyszącą,
 - placówki ubezpieczeń zdrowotnych, punkt apteczny,
- c) kultury z zielenią towarzyszącą w zakresie:
 - Centrum Spotkań Polsko Niemieckich z wyposażeniem w klasy nauki języków obcych, sale sportowo – widowiskową, bazą noclegową, kawiarnią salą projekcyjną i salą konferencyjną,
 - Obiekt kultu religijnego,
- d) obsługi ogólne ludności w zakresie:
 - administracji szczebla gminnego bezpieczeństwa i porządku publicznego (ochotnicza straż pożarna, komisariat policji),
 - łączności (urząd pocztowy, centrala telefoniczna),
 - jednostki obsługi bankowej,
 - kompleksu kawiarni i barów,
- e) sportu i rekreacji:
w zakresie zespołu boisk i uzupełniającego wykorzystania obiektów i urządzeń szkolnictwa gimnazjalnego i podstawowego.

Wieś Czarnów – ośrodek podstawowy z wyposażeniem:

- a) szkolnictwo podstawowe i przedszkolne:
 - szkoła podstawowa z obiektami towarzyszącymi,
- b) ochrona zdrowia:

- gabinet lekarski, placówki ubezpieczeń zdrowotnych,
- gabinet stomatologiczny,
- c) kultura:
 - punkt biblioteczny,
 - sala wiejska wielofunkcyjna z zapleczem klubowym i Zielonią towarzyszącą,
 - obiekt kultu religijnego,
- d) obsługa ogólna ludności:
 - kawiarnio – bary,
- e) sport i rekreacja:
 - zespół boisk w tym uzupełniające wykorzystanie obiektów i urządzeń szkolnictwa podstawowego.

Ośrodki elementarne Żabice i Pamięcin

- a) szkoły podstawowe z zapleczem towarzyszącym,
- b) usługi kultury (pt. biblioteczne, sale wiejskie, obiekty kultu religijnego)

Ponadto w zakresie obsługi ludności zapewnione są warunki przestrzenne dla utrzymania i dalszego rozwoju handlu, gastronomii, usług rzemieślniczych:

- a) w uprzednio wymienionych ośrodkach,
- b) we wsiach o funkcji turystycznej do których zaliczyć należy:
 - Żabice (rozwój zagospodarowania turystycznego i towarzyszącego w pierwszej kolejności)
 - Spudłów i Stańsk w drugiej kolejności,
 - Owczary ze względu na szlaki rowerowe biegnące ze Słubic i Kostrzyna, Muzeum Łąki dysponujące bazą noclegową, wypożyczalnią rowerów i przepięknymi widokami ze wzgórza zamkowego.

Gmina Górzycza jest typową gminą o charakterze rolniczym, co przyczyniło się do powstania dużego bezrobocia, kiedy zostały rozwiązane Państwowe Gospodarstwa Rolne, a w których pracowało 61% mieszkańców.

Liczba ludności w gminie według kategorii wieku

- wiek przedprodukcyjny 1108
- wiek produkcyjny 2600
- wiek poprodukcyjny 487

Gmina posiada swój herb i flagę

Gmina obejmuje 12 miejscowości pogrupowanych w siedem sołectw.

TABELA 1

Struktura gminy Górzycza

<i>Miejscowość</i>	<i>Liczba ludności</i>
Górzycza	1493
Czarnów	634
Chyrzyno	3 czasowo
Laski	208
Ługi + PKP	190
Owczary	112
Pamiecin	461
Radówek	193
Stańsk	234
Spudłów	75
Żabice	576

Żabczyn	15
4195	

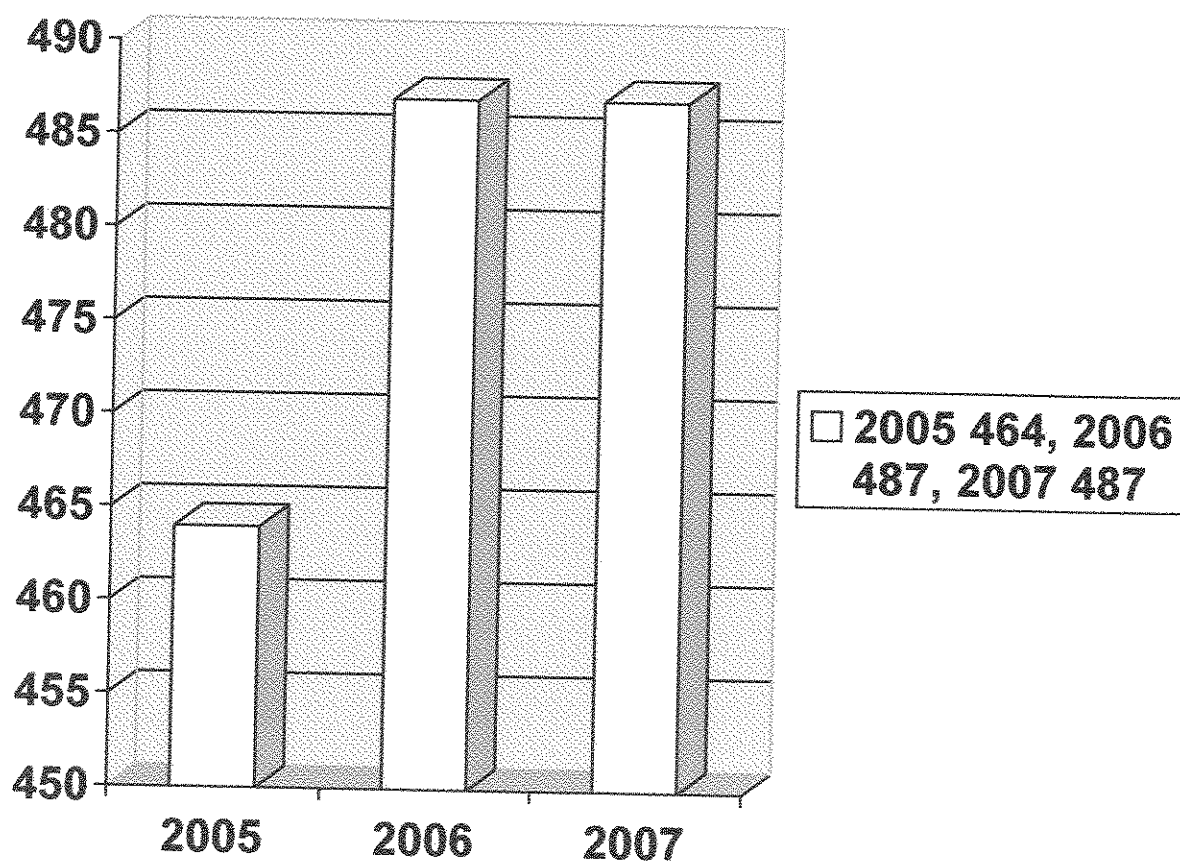
Opracowanie na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górzycy

3.2. PROBLEMY SPOŁECZNE W PERSPEKTYWIE OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

W gminie Górzycza struktura osób korzystających z pomocy przedstawia się następująco:

Osoby objęte pomocą społeczną w latach 2005 – 2007

Wykres 1

Opracowanie na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górzycy

Według ilości przyznanych decyzji administracyjnych. Niejednokrotnie oznaczało to pomoc dla całych rodzin.

WYKRES 2

Nakłady na pomoc społeczną w gminie Górzycza

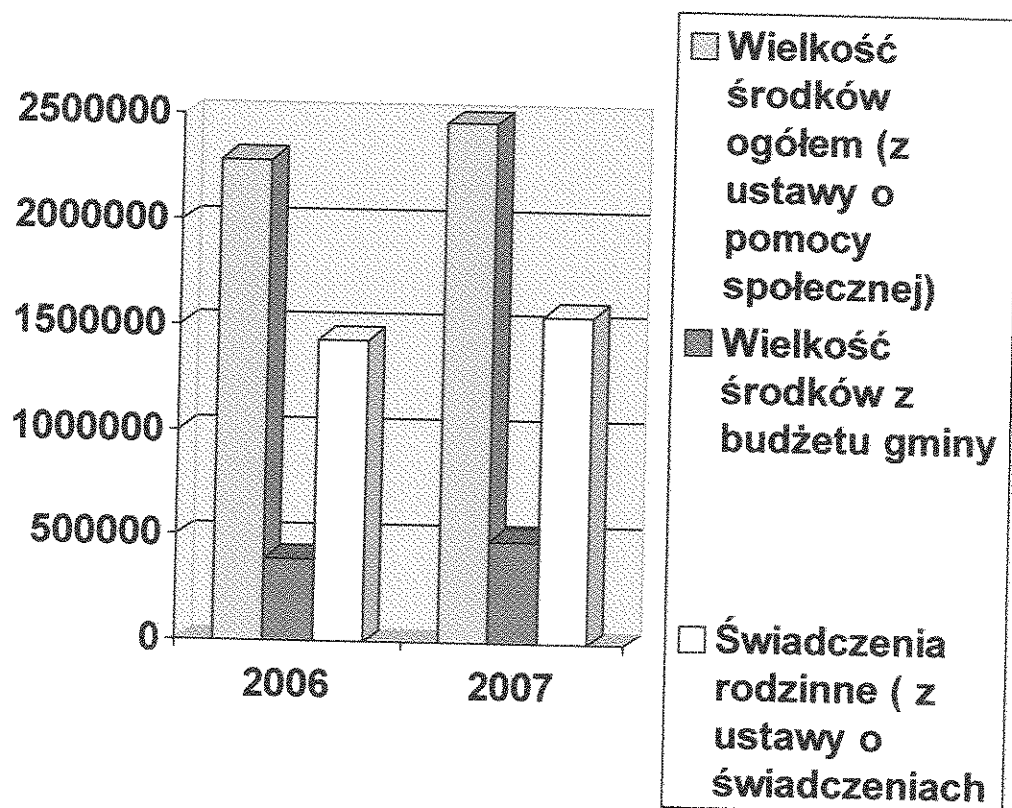

Tabela 2

Typ świadczeń w latach 2006-2007

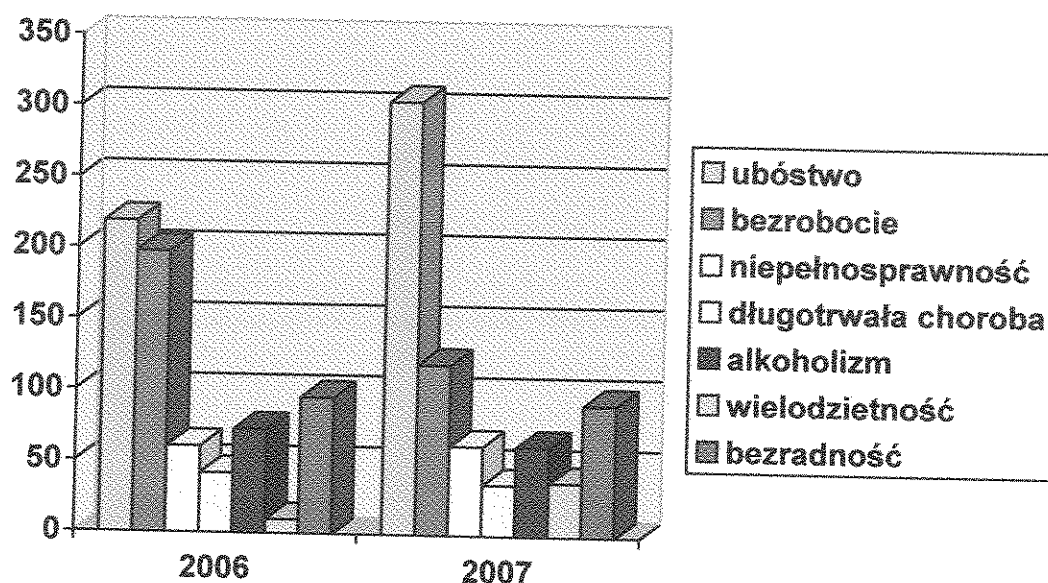
Typ świadczeń	2006r	2007r
	Liczba osób	Liczba osób
Pieniężne	549	785
Rzeczowe	3	5
Udzielanie porad	318	306
Opieka psychologiczna	12	16
Udzielenie schronień	0	1
Inne/dożywianie/	203	217

Opracowanie na podstawie danych Gminnego Ośrodka pomocy Społecznej w Górzycy

Analiza danych pozwala stwierdzić, iż świadczenia pieniężne są preferowaną przez beneficjentów, formą pomocy. Negatywnym zjawiskiem jest wciąż rosnąca liczba dzieci objętych świadczeniami w formie dożywiania. Co jest spowodowane pogłębiającym się procesem ubożenia społeczeństwa.

WYKRES 3

Powody przyznawania pomocy społecznej w 2007r

Opracowanie na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górzycy

Zasadniczą przyczyną, w związku z którą mieszkańcy wnioskuje o pomoc z systemu pomocy społecznej, jest ubóstwo (197 rodzin). Równie ważnym powodem przyznawania pomocy jest bezrobocie (146 rodzin). Brak zatrudnienia, który nie jest tylko indywidualnym problemem człowieka nim dotkniętego, ale niewątpliwie wpływa na życie i funkcjonowanie całej rodziny, jest źródłem problemów i patologii.

W miarę przedłużania się okresu pozostawania bez pracy problemy te narastają i rodzą kolejne takie jak ubóstwo, frustracje, izolacje, bezradność życiową.

Poważną przyczyną udzielanego wsparcia w gminie jest również problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, wielodzietności oraz niepełnosprawności. Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej wspierał osoby dotknięte problemem alkoholizmu.

Wśród odbiorców pomocy społecznej, najliczniejszą grupę stanowią osoby, które są bezrobotne, bez prawa do zasiłku.

3.3 KWESTIA OSÓB BEZROBOTNYCH

Statystyki dotyczące bezrobocia w znacznym stopniu zniekształcają obraz zjawiska ze względu na duży stopień tzw. bezrobocia utajonego oraz powszechności „pracy na czarno”. Bezrobocie powoduje, iż standard życia wielu ludzi stale się obniża i rozszerza się obszar patologii społecznej.

Bezrobotnym zgodnie z definicją ustawową jest osoba pozostająca bez pracy, ale jednocześnie zdolna i gotowa do jej podjęcia w pełnym wymiarze czasu. Bezrobocie, przyczyniając się do zubożenia materialnego, w bezpośredni sposób wpływa na poziom życia rodzin, wywierając negatywne skutki zwłaszcza w postaci:

- dezintegracji rodziny,
- zmniejszenia siły wsparcia emocjonalnego i solidarności pomiędzy członkami rodziny,
- zwiększenia ryzyka zaistnienia patologii życia społecznego.

Długookresowe bezrobocie ma wpływ na ekonomiczną i psychospołeczną sferę życia człowieka bezrobotnego oraz jego rodzinę. Jednym z pierwszych skutków utraty pracy jest obniżenie standardu życia rodziny, także wtedy, gdy otrzymywane są świadczenia kompensujące płacę. Sytuacja materialna osób dotkniętych bezrobociem zależy od ich standardu życia w czasie zatrudnienia, a zwłaszcza od posiadanych dóbr trwałego użytku, oszczędności i długów.

Duże znaczenie na poziom, od którego zaczyna się proces degradacji ekonomicznej i społecznej. Najbardziej dramatyczną sytuację mają rodziny świadczeniobiorców pomocy społecznej, które od dawna korzystały z systemu wsparcia socjalnego z powodu np. niskich dochodów, wielodzietności, inwalidztwa. Trudności finansowe w takich rodzinach prowadzą do drastycznych ograniczeń wydatków nawet na podstawowe potrzeby bytowe.

Problem bezrobocia dotyczy nie tylko osoby nim dotkniętej, lecz także całej rodziny. Pogorszenie funkcjonowania rodziny jest proporcjonalne do okresu pozostawania bez pracy, co przejawia się problemami opiekuńczo-wychowawczymi, przemocą, zanikiem autorytetu rodzicielskiego, co może prowadzić do rozpadu rodziny. Pojawia się także groźba przyjmowania przez dzieci negatywnych wzorów osobowych, a w konsekwencji dziedziczenia statusu bezrobotnego.

Zwiększanie się grupy bezrobotnych świadczeniobiorców pomocy społecznej łączy się ze wzrostem zadań i wydatków oraz koniecznością dostosowania dotychczasowych form działania do nowych potrzeb. Dominującą formą pomocy są świadczenia pieniężne oraz żywność. Jednak z uwagi na ograniczone środki, pomoc ta staje się relatywnie niska. Podstawowe znaczenie w

pomocy w wychodzeniu z bezrobocia ma jednak praca socjalna i przyjmuje ona zróżnicowane formy.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych to między innymi pomoc w planowaniu nowych koncepcji życia zawodowego, rozbudzanie motywacji do działania ukierunkowanego na zatrudnienie, jak również technika kontaktu, która pozwala na to, by pomoc – jej forma, wysokość i okres świadczenia – uzależniona była od aktywności bezrobotnego i jego rodziny. Niepokojący jest wpływ bezrobocia na zachowania patologiczne. Szczególnie niebezpiecznym zjawiskiem staje się przemoc w rodzinie. Długie pozostawanie bez pracy stymuluje procesy dezintegracji życia rodzinnego. Przymusowa bezczynność zawodowa i nieuregulowany tryb życia wywołują zachowania dewiacyjne, skierowane na rodzinę i lokalne środowisko społeczne. Negatywne emocje związane sytuacją bezrobocia przenoszone są na najbliższych – ofiarami przemocy i złego traktowania są najczęściej kobiety i dzieci. Długotrwałe bezrobocie, z jego negatywnymi konsekwencjami psychospołecznymi, wymaga odpowiednich form oddziaływań.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Słubicach na dzień 31 grudnia 2007r. Ogółem bez pracy pozostawało 15,7% ogółu mieszkańców gminy. Należy dodać, że poziom bezrobocia odnotowany w statystykach instytucji rynku pracy może być różny od rzeczywistej liczby informującej o osobach pozostających bez pracy.

Problem braku zatrudnienia w najmniejszym stopniu dotyczy osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i wyższym. Dlatego istotne jest, by zwracać szczególną uwagę na kształcenie dzieci i młodzieży oraz dokształcanie dorosłych.

Zastanawiający jest natomiast fakt istnienia dość licznej grupy osób pozostających bez pracy z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym.

3.4 . ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE.

Definiując problem alkoholizmu przyjmuje się całokształt problemów związanych z używaniem napojów alkoholowych. Rozumie się to zarówno upośledzenie decyzji dotyczących rozpoczynania picia alkoholu jak i polegający na niemożności przerywania picia alkoholu. Problem alkoholizmu rozpatrywany jest w dwóch płaszczyznach:

- jako choroba alkoholowa (utrata kontroli picia , niemożność utrzymania się w abstynencji),

- jako zagrożenie spożycia napojów alkoholowych i akceptowanych przez społeczeństwo wzorów picia , co stwarza konieczność poszukiwania alkoholu.

Jedną z grup dysfunkcyjnych , która objęta jest pomocą stanowią osoby uzależnione od alkoholu. Nadużywanie napojów alkoholowych stanowi dziś bezspornie jeden z najpoważniejszych problemów. Szerzące się zjawisko alkoholizmu dotyka wielu mieszkańców gminy nie respektuje płci, wieku ani statusu intelektualnego . Jego rozmiar i niszczycielskie działanie daje się obserwować wśród klientów pomocy społecznej.

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych realizowane są ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dochody te wykorzystywane są na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

W roku 2007 wysokość tychże środków wyniosła 62.000,00zł.

Jednym z najskuteczniejszych sposobów profilaktyki jest zorganizowanie dzieciom i młodzieży atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu.

Podczas ferii zimowych i wakacji organizowane są i realizowane różnego rodzaju programy profilaktyczne w szkołach mające na celu zapobieganie nałogom, prowadzone są już cykliczne „akcje lato” dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Społecznych i Ośrodek Pomocy Społecznej

W profilaktyce uzależnień czynny udział biorą nauczyciele oraz pedagog szkolny, którzy organizują wycieczki dla dzieci w różne ciekawe regiony Polski oraz pobyt na „Zieloną Szkołę”, komisja dofinansowała w/w atrakcje dzieciom z rodzin gdzie w znacznym stopniu występuje problem alkoholizmu.

W 2007 roku skierowano na tego typu badania 5 osób w stosunku do których zastosowano leczenie doraźne, skierowano je do Poradni Leczenia Uzależnień w Słubicach.

Aby przestrzec młodzież przed złymi skutkami alkoholizmu finansowano spektakle profilaktyczne dla uczniów gimnazjum i szkół podstawowych

Zgodnie z programem Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współpracuje z instytucjami , które w swoich działaniach mają zadanie zwalczanie i profilaktykę uzależnień. W realizację programu angażuje się:

- Ośrodek Pomocy Społecznej – udziela pomocy finansowej i materialnej rodzinom i osobom z problemem alkoholowym,
- Policja – zapobiega zakłóceniom porządku publicznego , zwiększa wykrywanie niedozwolonej sprzedaży alkoholu , przeciwdziałania zjawiskom przemocy w rodzinie,

- Służba zdrowia , Poradnia Zdrowia Psychicznego – leczenie choroby alkoholowej , wydawanie opinii przez lekarza biegłego w przedmiocie uzależnienia,
- Kurator sądowy – nadzór w stosunku do osób podanych leczeniu odwykowemu,
- Kościół – szerzenie wiedzy na temat wychowania w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

3. 5. KWESTIA PRZESTĘPCZOŚCI.

Przestępczość jest jednym z tych zjawisk społecznych , które odciskają dotkliwe piętno na funkcjonowaniu lokalnej społeczności. Jest to margines życia społecznego, ale intensywność zdarzeń oraz częstotliwość , z jaką występują , mogą mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludzi tworzących społeczność gminy Górzycy.

Posterunek Policji w Górzycy przeprowadza częste interwencje w domach , gdzie są osoby uzależnione od alkoholu i współdziała z ośrodkiem pomocy i komisją alkoholową w zakresie kierowania osób uzależnionych od alkoholu na leczenie , jeżeli nie widzi żadnej poprawy u takiego petenta. Współpracuje również z mieszkańcami gminy ,organizuje częste pogadanki w szkołach.

3. 6. KWESTIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej niepełnosprawność oznacza stan fizyczny , psychiczny lub umysłowy , powodujący trwałe lub okresowe utrudnienie ,ograniczenie bądź uniemożliwienie samodzielnej egzystencji. Tymczasem w dobie obecnej niepełnosprawność jest również rozumiana jako wynik barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych , jakie jednostka napotyka w środowisku zamieszkania. W związku z tym polityka społeczna powinna prowadzić aktywne działania , na wszystkich szczeblach życia społecznego oraz aktywnie pracować na rzecz równouprawnienia osób niepełnosprawnych, przeciwdziałać ich dyskryminacji i tworzyć mechanizmy wyrównujące szanse i warunki korzystania z przysługujących im praw.

W gminie Górzycy w roku 2007 z powodu niepełnosprawności z pomocy społecznej skorzystało 63 osoby.

3. 7. IDENTYFIKACJA NAJWAŻNIEJSZYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY

Identyfikacja problemów społecznych jest jednym z najważniejszych elementów każdego postępowania diagnostycznego mającego określić zasadnicze problemy i ewentualne kierunki ich rozwiązywania. Podstawowym narzędziem badawczym, za pomocą którego identyfikowano problemy społeczne gminy Górzycy, była diagnoza społeczna i konsultacje w zakresie występowania problemów społecznych na terenie Gminy, między innymi z osobami reprezentującymi wybrane instytucje lokalne, takie jak ośrodek zdrowia, kościół, szkoła, organizacje pozarządowe, sołtysi i radni gminy.

Na podstawie informacji wyłonił się obraz najistotniejszych kwestii dotyczących lokalną społeczność.

Atuty i potencjał rozwojowy gminy

Według diagnozy, gmina Górzycy ma duże walory turystyczne. Dużą atrakcją turystyczną są liczne pomniki przyrody. Gmina Górzycy leży w otulinie Parku Narodowego „Ujście Warty. Jest dobrze rozbudowana struktura dróg i komunikacji, co sprawia, że mieszkańcy mają dobre połączenie z aglomeracjami takimi jak Kostrzyn i Słubice.

Najważniejsze problemy społeczne w gminie.

Za najważniejsze problemy w gminie uznano bezrobocie, konieczność wsparcia osób niepełnosprawnych, wspomaganie alimentacyjne, socjalne i opiekuńcze z uwagi na wzrastającą ilość osób starszych na terenie gminy. Oba problemy, silnie ze sobą skorelowane, według respondentów z coraz większą intensywnością dotyczą mieszkańców gminy i w niedalekiej przyszłości mogą być jeszcze bardziej odczuwalne. Ponadto większość pytanym wskazała na

tendencje wzrostowe zarówno problemów związanych z pogłębiającym się i długotrwałym bezrobociem , jak i koniecznością wsparcia osób niepełnosprawnych.

Poważnym i narastającym problemem , wskazanym przez respondentów , jest również ubożenie mieszkańców gminy. Jest spowodowane wzrostem bezrobocia oraz nisko płatnej pracy, co przyczynia się do pogłębiania patologii społeczeństwa , wzrostu niewydolności opiekuńczo – wychowawczej rodzin wiejskich , demoralizacji młodzieży oraz bezdomności. Przyczyn takiego stanu rzeczy doszukuje się również w niedostatecznej organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Szczególnie narażone grupy społeczne

Za osoby , których w największym stopniu dotyczą lokalne problemy społeczne , uznano dzieci i młodzież , przede wszystkim te pochodzące z rodzin biednych , wielodzietnych . Wybór ten uzasadniono głównie ubóstwem , brakiem miejsc pracy oraz miejsc organizujących opiekę i wsparcie.

Za szczególnie narażonych uznano także osoby bezrobotne , w tym młodzież i absolwentów szkół szukających pracy oraz osoby z najniższym wykształceniem. Kolejną grupą mieszkańców , która odczuwa skutki problemów społecznych , są ludzie starsi i samotni . Ponadto zwrócono również uwagę na osoby utrzymujące się tylko z rolnictwa.

W kwestii związanej z wyborem odbiorców , do których powinna trafiać pomoc , uznano , iż w pierwszej kolejności wspierać należy dzieci i młodzież , rodziny dysfunkcyjne , ubogie , bezrobotne , z problemem alkoholowym i wielodzietne.

Pomoc społeczna powinna otaczać opieką również osoby samotne i stare.

Podmioty pomagające w rozwiązywaniu problemów społecznych

Respondenci , wskazując na osoby i instytucje , które mogą przyczynić się do rozwiązywania lokalnych problemów , zwrócili przede wszystkim uwagę na wiodącą rolę Ośrodka Pomocy Społecznej . Zauważyli jednocześnie pozytywne oddziaływanie pracowników Urzędu Gminy Górzycy , Powiatowego Urzędu Pracy w Słubicach , Kościoła , Policji oraz Stowarzyszeń i fundacji. Jednakże pomoc w rozwiązywaniu problemów społecznych mogą świadczyć również instytucje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz prywatni przedsiębiorcy. Gdyby zaszła taka potrzeba , to właśnie w tych instytucjach poszukiwaliby wsparcia.

Kwestie uznane za najistotniejsze w tworzeniu strategii

Problemy , na których powinna skupić się lokalna strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych gminy. Najwięcej wskazań uzyskały następujące problemy społeczne:

Tabela 5

Kwestie uznane za najważniejsze w tworzeniu strategii.

Lp.	Kwestie pomocy społecznej	Ilość wskazań
1.	Pomoc dzieciom z najuboższych rodzin .	12
2.	Pomoc bezrobotnym w przekwalifikowaniu się i znalezieniu pracy	10
3.	Pomoc ludziom starym	7
	Pomoc osobom nieradzącym sobie z opieką i wychowaniem dzieci, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych.	7
4.	Leczenie alkoholików	5
5.	Pomoc osobom niepełnosprawnym	6
6.	Pomoc dla samotnych kobiet w ciąży i matek , które są w trudnej sytuacji życiowej	4
	Pomoc bezdomnym	0
	Pomoc dzieciom chorym lub upośledzonym	4

Opracowanie na podstawie danych z przeprowadzonych ankiet wśród społeczności Górzycy.

Z powyższego zestawienia wynika rozkład wskazań istniejących kwestii

społecznych , które winny stać się przedmiotem szczególnej troski samorządu lokalnego.

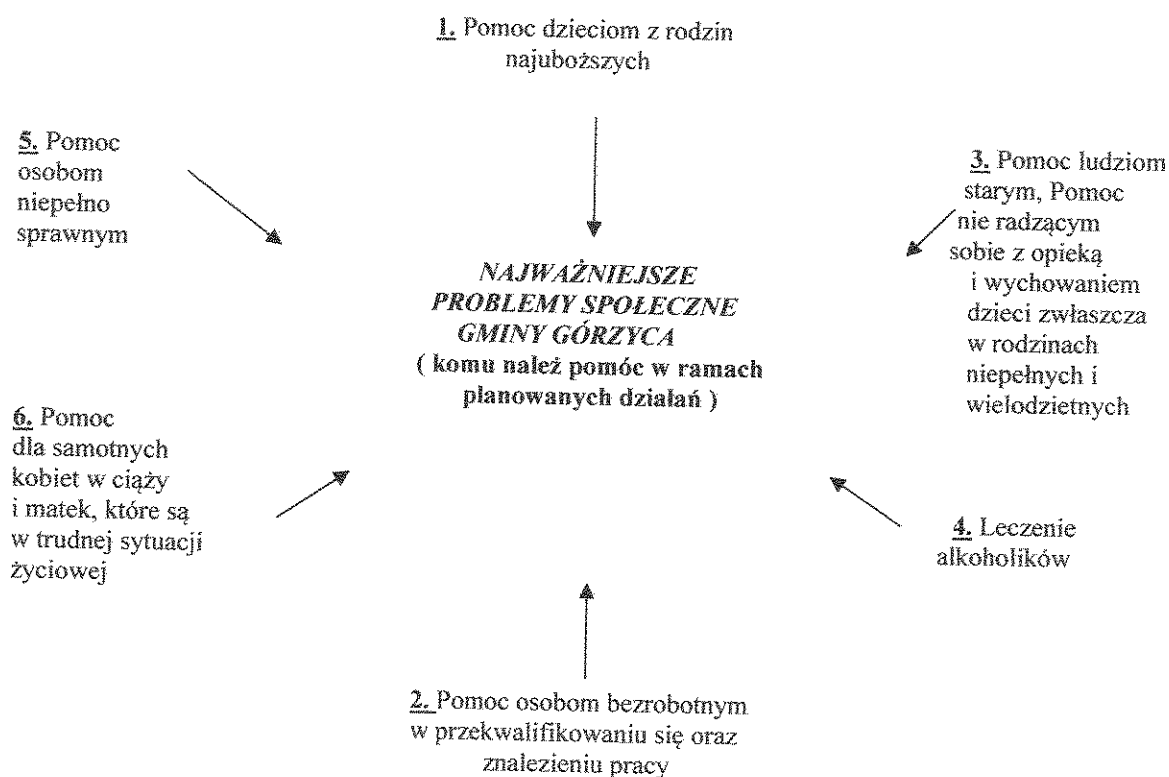
- I. Pomoc dzieciom z najuboższych rodzin,**
- II. Pomoc bezrobotnym w przekwalifikowaniu się i znalezieniu pracy.**
- III. Pomoc ludziom starym**
Pomoc osobom nieradzącym sobie z opieką i wychowaniem dzieci ,
Zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych.
- I V. Leczenie alkoholików**
- V. Pomoc osobom niepełnosprawnym.**
- V I. Pomoc dla samotnych kobiet w ciąży i matek , które są w trudnej sytuacji**
życiowej

Pomoc dzieciom chorym lub upośledzonym

Poprawa funkcjonowania i zwiększanie miejsc w ŚDS I WTZ w Żabicach.

Wykres 5

Struktura najistotniejszych kwestii pomocy społecznej w gminie Górzycza

4. ANALIZA SWOT

Bardzo użyteczną metodą przy określaniu priorytetów rozwojowych jest coraz powszechniej stosowana w pracach nad strategią analiza SWOT, oceniająca zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki wpływające na działania związane z programowaniem strategicznym strategii.

Wnikliwe opracowanie SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego. Przy właściwym opracowaniu stanowi punkt wyjściowy dla określenia celów strategicznych oraz projektów socjalnych. Dodać należy, że w analizie SWOT odniesiono się wyłącznie do kwestii społecznych.

Analiza SWOT została przygotowana w Ośrodku Pomocy Społecznej w Górzycy. Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

- **sily** – wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną
- **słabości** – wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną
- **szanse** – zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów,
- **zagrożenia** – zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

Wynik tych prac obrazują prezentowane zestawienia

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- dobre rozpoznanie i działanie w zakresie bezdomności - wzrost znaczenia wykształcenia - rozwinięta infrastruktura komunalna, - zaangażowanie środowiska osób niepełnosprawnych w działania samopomocowe, - dobre rozpoznanie potrzeb osób niepełnosprawnych, - dobrze rozwinięta sieć telekomunikacyjna, - dobry obieg informacji o formach pomocy, - dostateczna dostępność do jednostek organizacyjnych pomocy społecznej dla osób starszych, - wysoki poziom koordynacji działań oraz współpracy podmiotów zajmujących się problematyką dzieci i młodzieży - prowadzenie działań socjalnych i zapobiegających dysfunkcjom rodziny, - dobra współpraca pomiędzy sferą rządową i pozarządową, - duże zainteresowanie samorządu problematyką dzieci i młodzieży - bardzo dobra współpraca z PCPRem, Kościołem, Urzędem Gminy i Stowarzyszeniem „HUMANITAS” - wyspecjalizowana kadra pracowników społecznych, przygotowana do pracy z osobami uzależnionymi,	- niski poziom kwalifikacji zawodowych ludzi bezrobotnych, - występowanie wysokiego bezrobocia długotrwałego oraz zjawiska dziedziczenia bezrobocia, - niedostateczna baza zabezpieczająca potrzeby społeczne - niedostateczna liczba mieszkań socjalnych i komunalnych, - niedostateczne dofinansowywanie oświaty i nauki, - brak dostępu do szkół ponadpodstawowych dla dzieci niepełnosprawnych, - wzrost przestępczości, - brak wystarczającej oferty pomocy społecznej oraz rehabilitacyjnej dla osób niepełnosprawnych, - istnienie barier architektonicznych utrudniających życie społeczne, - brak rozpowszechniania w środowisku lokalnym pozytywnych postaw charytatywnych, - wzrost świadczeniobiorców pomocy społecznej, - brak małych form pomocy społecznej dla osób starszych, umożliwiających kontynuację zainteresowań i aktywności zawodowej, - zwiększanie się liczby osób w wieku poprodukcyjnym, - brak specjalistów zajmujących się rodzinami z różnymi problemami, - przeciążenie pracowników socjalnych ilością zadań, - niepodejmowanie działań w kierunku rozwoju opieki zastępczej, - marginalizacja problemów osób starszych oraz izolacja placówek pomocy społecznej, - brak możliwości kontynuacji aktywności zawodowej wśród osób starszych, - niedostateczna liczba ośrodków wsparcia dla rodzin w kryzysie, - istnienie modelu rodziny wielopokoleniowej, - brak organizacji zajmujących się pomocą osobom bezrobotnym

bezrobotnymi , starymi, - dobra dostępność do domów pomocy społecznej, - współpraca z instytucjami pozarządowymi zajmującymi się osobami uzależnionymi, - prawidłowo wykorzystane środki finansowe pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, - stosowanie działań zapobiegających bezdomności - istnienie terenów wypoczynkowych i rekreacyjnych	oraz bezdomnym, - brak standaryzowanych usług dla osób Starszych
SZANSE	ZAGROŻENIA
- wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców oraz zwiększenie dostępności do szkół różnego stopnia - racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych, - rozwój przemysłu , inwestycji - wykorzystywanie w pełni nowych źródeł energii, recyklingu odpadami, - brak uciążliwego przemysłu i transportu dla środowiska naturalnego, - ciągle doskonalenie się kadry pomocy społecznej, - istnienie partnerstwa pomiędzy władzami gminy a organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwiązywania problemów bezrobocia, niepełnosprawności, - upowszechnianie problematyki niepełnosprawności, - wzrost społecznej akceptacji i podmiotowe traktowanie osób niepełnosprawnych , starszych ,samotnych i chorych psychicznie, - prawidłowy przepływ informacji pomiędzy sektorem publicznym a pozarządowymi w dziedzinie pomocy społecznej, - uwrażliwienie systemu oświaty na problemy osób starszych, - dostosowanie infrastruktury do osób starszych, likwidowanie barier architektonicznych, -uwrażliwianie młodzieży na potrzeby ludzi starszych, - prowadzenie promocji zdrowia dla osób starszych, - wysoki poziom współpracy pomiędzy szkołą a rodziną, - racjonalne rozdzielanie środków publicznych, - wzrost znaczenia organizacji	- wzrost patologii spowodowanych zwiększającym się bezrobociem, ubóstwem, brakiem środków do życia, - wzrost stopy bezrobocia , bezrobocia długotrwałego oraz dziedziczenia bezrobocia, - niewystarczające przygotowanie absolwentów do potrzeb w zakresie służb pomocy społecznej, -postępująca degradacja wartości rodziny ,postępująca apatia i zniechęcenie oraz upadek „ kultury pracy”, - brak wzrostu kształcenia ustawicznego na obszarach wiejskich, - brak standaryzacji w usługach socjalnych - zła sytuacja ekonomiczno- gospodarcza kraju źle wpływa na pomoc niepełnosprawnym, - wzrost zapotrzebowania na placówki opieki stacjonarnej , usługi opiekuńcze, - rozwój zjawiska wykluczenia społecznego niektórych społecznych, - brak wykwalifikowanej kadry w stosunku do potrzeb , - brak lokalnych i regionalnych działań skierowanych do długotrwałe bezrobotnych, - brak wzrostu mobilności zawodowej, - istnienie zjawiska nielegalnego zatrudnienia, - występowanie zjawiska „ uzależnienia” od pomocy społecznej , -zmniejszająca się liczba miejsc pracy dla dla osób niepełnosprawnych, - złe zabezpieczenie przez państwo

pozarządowych na rzecz dzieci i młodzieży, - możliwość korzystania ze środków finansowych Unii Europejskiej, - dostosowanie standardów do wymogów UE, - ciągłe doskonalenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez kadrę pomocy społecznej, - współpraca fachowców różnych dziedzin na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, - istnienie systemu wsparcia dla osób z problemem uzależnienia, - skuteczność i efektywność podejmowanych działań na rzecz osób uzależnionych , - istnienie programów pomocowych skierowanych do osób bezdomnych , - dobra współpraca OPS-u z organizacjami pozarządowymi.	poziomu życia osób w podeszłym wieku , - istnienie negatywnego stereotypu człowieka starego, - brak stabilności prawa w dziedzinie pomocy społecznej , -rozpad więzi społecznych i zanik kontroli społecznej , -brak statystyk i rozpoznania potrzeb osób starych , -wzrost patologii wśród osób starszych , -alienacja i marginalizacja zagrożonych grup społecznych , -istnienie zjawiska wyuczonej bezradności , wśród społeczeństwa, -brak ofert szkoleniowych dotyczących pracy z dziećmi , młodzieżą i rodziną dla kadry pomocy społecznej , -przeciążenie pracowników socjalnych ilością zadań, - brak akceptacji społecznej osób bezdomnych.
--	--

Sposoby przyczyniania się do rozwiązywania lokalnych problemów społecznych

Za najważniejsze inicjatywy , jakie mogą się przyczynić do rozwiązywania lokalnych problemów społecznych według przedstawicieli różnych instytucji to :

przeznaczenie środków na przeciwdziałanie bezrobociu i tworzenia nowych miejsc pracy , aktywizacja społeczeństwa , pomoc najuboższym , budowa mieszkań komunalnych , podjęcie intensywnych działań zmierzających do budowy obiektów sportowo- kulturalnych. Podejmowanie działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy w rodzinie, inicjowanie i wpieranie przedsięwzięć mających na celu podnoszenie świadomości społecznej oraz ważnym sposobem na rozwiązywanie problemów społecznych wg. mieszkańców jest organizowanie dożywiania dzieci w szkołach , udostępnienie pomieszczeń na organizowanie spotkań , porad ze specjalistami czy organizacja zajęć pozalekcyjnych.

5. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Zasobami umożliwiającymi rozwiązywanie problemów społecznych określamy instytucje znajdujące się na terenie gminy niezależne od podmiotu prowadzącego , a działające w obszarze polityki społecznej i rozwiązujące dane problemy. Są to zarówno jednostki samorządowe , jak i niepubliczne , na przykład organizacje pozarządowe.

5.1 . INSTYTUCJE SAMORZĄDOWE

Ośrodek Pomocy Społecznej w Górzycy ma swoją siedzibę w budynku będącym własnością gminy, zlokalizowanym przy ulicy Kostrzyńskiej 13A w Górzycy . Budynek jest dwukondygnacyjny. Parter budynku zajmowany jest przez Środowiskowy Dom Samopomocy piętro wykorzystano na biura OPS-u i świadczeń rodzinnych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Górzycy jest jednostką realizującą zadania ustawowe z zakresu ustawy o pomocy społecznej . Funkcjonuje w oparciu o statut, który określa cele i zadania ośrodka oraz zawiera podstawowe uregulowania związane z organizacją i gospodarką finansową. Strukturę organizacyjną ośrodka , oraz zasady jego funkcjonowania określa regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Górzycy.

Zadania ośrodka realizują : kierownik ośrodka , 2 pracowników socjalnych , księgowa, 1 inspektor ds. świadczeń rodzinnych realizujący zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych i 2 terapeutów zatrudnionych w Zespół zatrudniony w Ośrodku Pomocy Społecznej intensywnie uczestniczy we wszystkich formach kształcenia , podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

5.2 INSTYTUCJE POZARZĄDOWE

W gminie Górzycy funkcjonuje Stowarzyszenie „ HUMANITAS ” z siedzibą w Górzycy , istnieją 3 Parafie , Ochotnicze Straże Pożarne w Górzycy i Czarnowie , a także posterunek policji , szkoły i Gminny Ośrodek Zdrowia w Górzycy i Czarnowie.

Pomiędzy sektorem publicznym a pozarządowym istnieje dobry przepływ informacji dotyczący podopiecznych korzystających z pomocy.

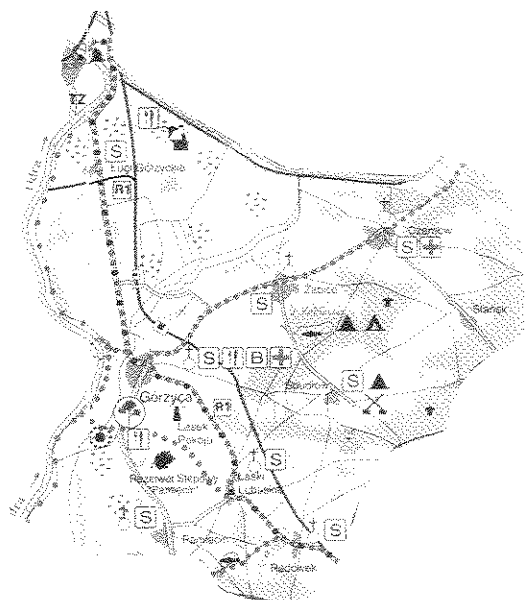
5.3 INSTYTUCJE INNE

Przy realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej , niewątpliwie wskazana będzie współpraca z takimi instytucjami jak:

- PCPR
- PUP
- Komisariat Policji
- Sąd Rejonowy

Inne poradnie

6. MISJA

**ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY GÓRZYCA
DOBROSTANU ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI
I WYKLUCZENIU SPOŁECZNEGO**

7. CELE STRATEGICZNE

Problem :

Istnienie wysokiego poziomu bezrobocia na terenie gminy Górzycza skutecznie uniemożliwia realizację celów osobistych i zawodowych znacznej grupie mieszkańców , pogłębiając obszary ubóstwa .

Cel strategiczny 1

1.System wsparcia na rzecz osób bezrobotnych

2. Promocja integracji społecznej

Cele szczegółowe

1 .1 Rozwijanie aktywnych form pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym , długotrwale bezrobotnym , w tym kobietom , niepełnosprawnym osób opuszczających placówki opieki zastępczej czy zakłady karne i imigrantów.

1 . 2 Monitoring socjalny – wypracowanie form postępowania wobec osób w sytuacji kryzysowej długotrwałego pozostawania bez pracy.

1 . 3 Rozwijanie instytucji ekonomicznej jako skutecznej formy integracji społeczno – zawodowej oraz eliminowanie różnego rodzaju barier na jakie napotykają osoby zagrożone wykluczeniem społecznym

1 . 4 Tworzenie na poziomie lokalnym i regionalnym możliwości podnoszenia kwalifikacji kadr i potencjału organizacyjnego powiązanego ściśle ze specyfiką realizowanych przez nie zadań, głównie poprzez szkolenia i kursy realizowane w formach pozaszkolnych oraz upowszechnianie pracy socjalnej i aktywnej integracji w środowisku lokalnym.

Kierunki działania :

1. Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie monitorowania i rozwiązywania zjawiska bezrobocia na terenie gminy:

- a. organizacja prac interwencyjnych , robót publicznych , prac społeczno użytecznych
- b. promowanie klubów pracy i szkoleń.

2. Objęcie pracą socjalną osób długotrwale bezrobotnych , tak by zachęcać je do systematycznego poszukiwania zatrudnienia . W szczególności należy dążyć do udzielania osobom bezrobotnym wszechstronnej pomocy w zakresie : poradnictwa , zapoznania z aktywnymi technikami poszukiwania pracy.
3. Objęcie pomocą materialną rodzin dotkniętych problemem bezrobocia.
4. Tworzenie na terenie gminy sprzyjającego klimatu dla potencjalnych inwestorów, mogących tworzyć nowe miejsca pracy.
5. Tworzenie na terenie gminy sprzyjającego klimatu dla organizacji pozarządowych mogących zorganizować Centrum Integracji Społecznej .
6. Tworzenie na terenie gminy nowatorskich działań zmierzających do aktywizacji osób bezrobotnych.
7. Współudział w programach realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego przez instytucje rynku pracy.
8. Bieżący monitoring ofert programowych i ewentualne opracowanie projektów mających na celu rozwiązywanie problemu bezrobocia w szczególności wśród kobiet i osób długotrwale bezrobotnych .
9. Wobec tych osób zostaną zastosowane instrumenty aktywnej integracji, mające na celu przywrócenie osób wykluczonych na rynek pracy oraz ich integrację ze społeczeństwem poprzez przywrócenie zdolności lub możliwości zatrudnienia , uzyskanie wsparcia dochodowego oraz wyeliminowanie przeszkód napotkanych przez osoby i rodziny w procesie dostępu do praw i usług społecznych , a przez to wpierających ich powrót do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Problem :

Zapewnienie właściwej opieki samotnym , w podeszłym wieku i niepełnosprawnym.

Cel strategiczny 2

Rozwijanie zintegrowanego systemu wsparcia na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych

Cele szczegółowe

- 2.1 . Zapewnienie odpowiednich form opieki osobom wymagającym takiej opieki.
- 2.2. Usprawnianie osób starszych i niepełnosprawnych.
- 2.3. Aktywizacja rodzin na rzecz zapewnienia opieki osobom najbliższym.
- 2.4. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności.
- 2.5. Aktywizacja osób upośledzonych i chorych psychicznie, rozwój ŚDS .

Kierunki działania :

1. Utrzymanie osób niepełnosprawnych i starszych w miejscu ich zamieszkania w szczególności poprzez :
 - a. propagowanie aktywnego i zdrowego stylu życia,
 - b. ułatwienie kontaktu z placówkami rehabilitacyjnymi,
 - c. uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych,
 - d. rozwijanie usług opiekuńczych w szczególności poprzez podnoszenie kwalifikacji kadry , co ma bezpośredni wpływ na jakość świadczonych usług,
 - e. rozwój oferty kulturalnej adresowanej do osób w podeszłym wieku w celu ich aktywizacji,
 - f. podjęcie działań zmierzających do powołania grup samopomocowych :
 - dla osób starszych,
 - dla osób niepełnosprawnych ,
2. Rozwój pracy socjalnej i działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym :
 - a. budowa projektów socjalnych promujących integrację społeczną,
 - b. rozwój oferty kulturalnej aktywizującej osoby niepełnosprawne.
3. Wsparcie materialne dla osób samotnych , w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych.
4. Podejmowanie działań zmierzających do systematycznego łamania barier dla osób niepełnosprawnych ruchowo.

5. Współdziałanie z PFRON i organizacjami pozarządowymi dla skuteczniejszego rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych .
 - a. systematyczne pozyskiwanie środków na łamanie barier architektonicznych,
 - b. systematyczna działalność informacyjna dot. Problemu niepełnosprawności w tym za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Gminy ,
6. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
7. Rozwój działań informacyjnych i promocyjnych związanych z pozycją osób w podeszłym wieku i niepełnosprawnych.
8. Wsparcie osób zaburzonych i chorych psychicznie w samodzielnym funkcjonowaniu na terenie gminy w szczególności poprzez opiekę medyczną , poradnictwo socjalne i pomoc materialną.

Problem :

Dysfunkcje opiekuńczo – wychowawcze w rodzinach wymagających profesjonalnej pomocy w rozwiązywaniu pojawiających się trudności

Cel strategiczny 3

Budowa zintegrowanego systemu pomocy rodzinie dysfunkcyjnej

Cele szczegółowe

3.1. Utrzymanie dziecka w rodzinie :

- pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych poprzez odtworzenie albo wzmocnienie ich funkcji ,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi im prawami ,

- pomoc młodzieży w życiowym usamodzielnieniu poprzez nabycie umiejętności społecznych umożliwiających prawidłową adaptację społeczną oraz integrację ze środowiskiem ,

- przeciwdziałanie szerzeniu się postaw destrukcyjnych , agresywnych , aspołecznych w środowisku dzieci i młodzieży,

3.2. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców z zachowaniem priorytetu prarodzinnych form opieki zastępczej :

- zagwarantowanie dzieciom i młodzieży właściwych warunków opiekuńczo - wychowawczych poprzez umieszczenie w prarodzinnych formach opieki najbardziej zbliżonych do środowiska rodzinnego lub formach instytucjonalnych odpowiednio do diagnozy dziecka , na czas kryzysu rodziny naturalnej.

- reintegracja rodziny poprzez ponowne podjęcie funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodzinę naturalną dziecka po przezwyciężeniu problemów życiowych stanowiących przyczynę umieszczenia dziecka poza rodziną oraz odtworzenie i wzmocnienie funkcji rodziny naturalnej.

3.3. Aktywne rozwiązywanie sytuacji kryzysowej w rodzinie.

- objęcie opieką psychologiczną i pedagogiczną rodziny w której występuje kryzys,
- wsparcie instytucjonalne rodziny pozostającej w kryzysie.

Kierunki działania :

1. Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo –wychowawczym polegająca na :

- diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich , wydolności opiekuńczo – wychowawczej , zaniedbań względem dzieci ,
- diagnozie – ocenie sytuacji dziecka w rodzinie , środowisku szkolnym , rówieśniczym.

2. Pomoc materialna dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej realizowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej :

- a . z systemu pomocy społecznej ,
- b . z systemu świadczeń rodzinnych.

3. Systematyczna współpraca z istniejącymi w powiecie jednostkami zapewniającymi

opiekę dla dzieci.

4. Systematyczna współpraca z wymiarem sprawiedliwości właściwym ze względu na położenie gminy , w szczególności :
 - a. sądem rodzinnym ,
 - b. kuratorami sądowymi dla dzieci i młodzieży.
5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi promującymi rodzinne formy opieki zastępczej.
6. Współuczestnictwo w kampaniach medialnych i informacyjnych organizowanych przez inne podmioty pomocy społecznej (PCPR , OPS , inne).
7. Systematyczne współdziałanie Ośrodka Pomocy Społecznej z placówkami oświatowymi w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkół , a w szczególności przeciwdziałanie pojawiającym się patologiom,
8. Wspieranie działań mających na celu utworzenie na terenie gminy świetlicy środowiskowej zapewniającej dzieciom pomoc w nauce , opiekę i rozrywkę po lekcjach , posiłek.

Problem :

Choroba alkoholowa jest jednym z poważniejszych problemów społecznych na terenie gminy , staje się przyczyną szeregu negatywnych zjawisk , skutecznie ograniczając wydolność rodzin dotkniętych tym problemem

Cel strategiczny 4

Budowa zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie gminy.

Cele szczegółowe

- 4.1 . Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych ,
- 4.2. Zmniejszanie rozmiarów problemów , które aktualnie występują ,
- 4.3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Kierunki działania:

1. Ograniczanie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych.
2. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z alkoholem.
3. Wdrożenie stosownych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży,
4. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu.
5. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych .
6. Przeciwdziałanie przemocy domowej.
7. Organizacja spotkań informacyjnych dla rodzin dotkniętych problemem uzależnień.

Cele i kierunki działań są realizowane zgodnie z przyjmowanym corocznie przez Radę Gminy Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawierającym szczegółowe działania w ww. zakresie.

Problem :

Właściwa ocena możliwości lokalnego systemu pomocy społecznej i jego rozwój zgodnie i ze zmieniającymi się potrzebami społecznymi

Cel strategiczny 5

Diagnozowanie i monitorowanie problemów społecznych.

Cele szczegółowe :

- 5.1 . Ocena stanu potrzeb społecznych.
- 5.2. Ocena możliwości skutecznego reagowania na pojawiające się kwestie społeczne.

Cel strategiczny 6

Podnoszenie kwalifikacji kodu pracy i integracji społecznej :

Cele szczegółowe:

- 6.1. Szkolenia pracowników
- 6.2. Szkolenie wolontariuszy pomocy i integracji społecznej oraz udzielanie im wsparcia w zakresie rozwoju form aktywnej integracji.

Kierunki działania :

- 1. Systematyczny monitoring problemów społecznych realizowany przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej.
- 2. Systematyczna analiza zasobów finansowych przeznaczonych na realizację zadań własnych i zleconych.
- 3. Coroczne informowanie radnych i decydentów o istniejących potrzebach i kwestiach społecznych .
- 4. Analiza świadczonej pomocy ze względu na efektywność i właściwość adresatów.
- 5. Ciągłe podnoszenie kwalifikacji przez kadrę pomocy społecznej w celu lepszego rozpoznawania i reagowania na pojawiające się kwestie społeczne.
- 6. Systematyczny monitoring istniejących i rozpoczynających się programów celowych i funduszy służący ewentualnemu pozyskiwaniu środków zewnętrznych na rozwiązywanie lokalnych potrzeb społecznych.

8 . MONITORING I WDRAŻANIE STRATEGII

8.1. MONITORING I EWALUACJA

Skuteczność funkcjonowania przyjętej strategii zależeć będzie od:

- a. monitoringu i ewaluacji,
- b. budowy programów celowych rozwijających przyjęte kierunki działań.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych , które mogą pojawiać się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych.

Całościowa ocena wymaga odpowiedzi na pytania o zgodność ocenianej polityki z przyjętymi wartościami i zasadami. Ewaluacja jest działalnością z natury Normatywnej , gdyż z jednej strony wykorzystuje się w niej istniejące normy , z drugiej zaś w jej wyniku mogą pojawić się propozycje wprowadzenia nowych norm i procedur. Jest także działalnością instrumentalną , ponieważ jej podstawowym celem jest dostarczenie podmiotom polityki społecznej praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji.

Elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji będą przede wszystkim :

a. Zespół wdrażający strategię.

Zespół powinien zostać powołany przez wójta gminy odrębnym zarządzeniem , a w jego skład mogą wejść m.in.: kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej , przedstawiciel Gminnej Komisji Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , radni ,

Roczna ocena wdrażania strategii.

Zespół wdrażający Strategię winien się zbierać przynajmniej raz w roku i ocenić poziom wdrażania poszczególnych celów i kierunków działań. Zespół swoją ocenę powinien przekazać wójtowi i radzie , sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań, np. programów , celów , programu rozwiązywania problemów alkoholowych .

8.2. CECHY PROGRAMÓW I PROJEKTÓW

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie skuteczna , o ile przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające budowę i realizację programów celowych zgodnych z przyjętymi kierunkami działań . Programy można realizować w okresach rocznych , dłuższych lub krótszych , w zależności od charakteru danego projektu.

Przy budowie projektów znaczenie będą miały środki , które Rada Gminy rocznie będzie przeznaczala na ten cel. Projekty można realizować w ramach :

- a. własnych zasobów samorządu (np. projekty OPS),
- b. poprzez organizacje pozarządowe,
- c. poprzez inne instytucje zewnętrzne.

Projekty i programy mogą być przyjmowane przez Radę Gminy stosownymi uchwałami , które winny przybierać formułę załączników do niniejszej strategii.

Projekty i programy realizowane w ramach strategii powinny być zgodne z przyjętymi kierunkami działań ponadto powinna je cechować :

- a. **efektywność** (jest to jedna z najbardziej pożądanых cech polityki społecznej i jednocześnie kryterium jej oceny . Stosowana w polityce społecznej w znaczeniach nadawanych jej przez ekonomię , prakseologię i socjologię. Jest to relacja między osiągniętymi bądź planowanymi celami (korzyściami) danego działania a ponoszonymi lub planowanymi nakładami. Można tego dokonywać dwoma sposobami : osiągając maksymalny stopień realizacji celu przy danym nakładzie zasobów (zwiększenie wydajności) lub używając minimalnego nakładu środków , by w jak największym stopniu zbliżyć się do realizacji celu (oszczędzanie zasobów). Efektywne programy realizowane w ramach strategii rozwiązują jedną kwestię społeczną , nie przyczyniając się do powstania nowych , służą zachowaniu równowagi między interesami różnych grup społecznych oraz podnoszą poziom zaspokajania potrzeb społeczeństwa , oszczędnie i wydajnie dysponując posiadanymi środkami ;
- b. **skuteczność** (jest to zgodność między stanem rzeczy , określanym jako skutek danego , a zakładanym celem. Skuteczność jest stopniowalna : za skuteczne uznaje się nie tylko działania , których skutki są tożsame z celem , ale i te , które zbliżają do jego osiągnięcia. Skuteczność jest oceną , dla której punktem odniesienia jest wzorzec stanu docelowego . Ten stan docelowy w polityce społecznej może być postrzegany bardziej konkretnie – jako pożądane i

zaplanowane zmiany w jakiejś dziedzinie życia społecznego (np. ograniczenie obszarów biedy);

- c. **celowość** (jest to cecha oznaczająca dotarcie z danym programem do środowiska osób rzeczywiście go potrzebujących. Powinna się opierać na rzetelnie przeprowadzonej diagnozie problemu).

8.3. PROPONOWANE PROJEKTY

W ramach prac nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych zaproponowano następujące projekty , które w istotny sposób mogą się przyczynić do rozwiązywania lokalnych problemów społecznych. Wyniki tych prac , będących podstawą w planowaniu strategicznym , obrazują prezentowane poniżej streszczenia.

PROJEKT 1

NAZWA PROJEKTU

Gminne Centrum Aktywności Seniorów.

MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU

W budynku przy OPS Górzycy

WNIOSKODAWCA PROJEKTU

OPS

CEL STRATEGICZNY PROJEKTU

Wsparcie osób starszych niepełnosprawnych długotrwale chorych.

CEL SZCZEGÓŁOWY PROJEKTU

Reintegracja zawodowa i społeczna na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.

PARTNERZY REALIZUJĄCY PROJEKT

Urząd Gminy, OPS

ŚRODKI NIEZBĘDNE DO FUNKCJONOWANIA PROJEKTU

- wkład własny gminy
- pozyskanie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego.

CZAS REALIZACJI PROJEKTU

Rok 2009.

PROJEKT NR 2

NAZWA PROJEKTU

Gminna Świetlica Środowiskowa.

MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU

W budynku przy OPS w Górzycy.

WNIOSKODAWCA PROJEKTU

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , Ośrodek Pomocy Społecznej.

CEL STRATEGICZNY PROJEKTU

Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych.

CEL SZCZEGÓŁOWY

Pomoc dzieciom i młodzieży w nauce , zapewnić opieki i rozrywki po lekcjach oraz posiłek.

PARTNERZY REALIZUJĄCY PROJEKT

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Gminy ,Ośrodek Pomocy Społecznej w Górzycy , Szkoły .

DOSTOSOWANIE PROJEKTU DO POSIADANYCH ZASOBÓW I SYTUACJI GMINY

CZAS REALIZACJI PROJEKTU

Rok 2009 - 2010.

9. UWAGI KOŃCOWE

Zapisy zawarte w Strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań w miarę posiadanych w samorządzie i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Marek Syktus
Marek Syktus